

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntarakennelain muuttamisesta

Khall § 177

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntarakennelain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan lakiin lisättäväksi säännökset harkinnanvaraisesta yhdistymisavustuksesta. Avustusta myönnettäisiin uudelle kunnalle, jos kuntien yhdistymisessä olisi mukana vaikeassa taloudellisessa asemassa oleva kunta. Avustuksen määrä olisi harkinnanvarainen ja se olisi sidoksissa vaikeassa taloudellisessa asemassa oleva kunnan uudelle kunnalle aiheuttamiin taloudellisiin vastuisiin. Avustus olisi käytettävä uuden kunnan talouden vahvistamiseen. Avustuksen tarkoituksena on parantaa edellytyksiä kuntien vapaaehtoihin yhdistymisiin, kun liitoksessa on mukana em. kunta. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2019 alusta.

Kuntalain 118 §:n mukaisten arviointimenettelyjen yhteydessä on havaittu, että merkittävänä esteenä kuntien vapaaehtoiselle yhdistymiselle on se, jos liitoksessa on mukana hyvin vaikeassa taloudellisessa asemassa oleva kunta tai ns. kriisikunta. Liitoksessa mukana olevat muut kunnat ovat kokeneet aiemman kuntarakennelain mukaisen yhdistymisavustuksen lisäosan olevan merkityksetön suhteessa vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan aiheuttamiin taloudellisiin vastuisiin ja sen vuoksi yhdistymisistä ovat valtuustot tehneet kielteisiä päätöksiä. Valtioneuvosto on tällöin päättänyt yhdistymisestä ns. vastaanottavan valtuuston päätöksen vastaisesti. Kuntaliitokset ovat vähentyneet merkittävästi ja kuluvana vuonna ei ole toteutunut yhtään kuntaliitosta. Yhtenä syynä on pidetty sitä, että yhdistymisavustusta ei enää myönnetä.

Lakimuutoksessa esitetään harkinnanvaraisen yhdistymisavustuksen myöntämistä tietyin kriteerein ja myönnetty avustus tulisi käyttää uuden kunnan talouden vahvistamiseen. Harkinnanvaraisen avustuksen määräraha otettaisiin kuntien peruspalvelujen järjestämiseen myönnettävästä valtionosuudesta ja vähennyksen vaikutus asukasta kohden olisi hieman alle kaksi euroa.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus esittää lausuntonaan, lakiluonnoksen muutosesitys on kuntien osalta oikeansuuntainen erityisesti uuden kunnan talouden turvaamisen osalta, kun tarkoituksena on edistää kuntien vapaaehtoista yhdistymistä. Harkinnanvaraisen yhdistymisavustuksen rahoittaminen peruspalvelujen valtionosuuden leikkaamisella kaikilta kunnilta sen sijaan ei ole kunnille kestävä ratkaisu. Peruspalvelujen valtionosuuksia on viime vuosien aikana leikattu jo huomattavan paljon ja lisäleikkaukset vaikuttavat edelleen negatiivisesti kuntien talouteen. Rahoituksen järjestämiseen pitää harkita muita keinoja.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta
kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Lumijoella 6.9.2018

Sari Lampela
Arkisto- ja palvelusihteeri